

Ticarette tağşişin men'i ve ihracatın mürakabesi ve korunması hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilân : 19/VI/1930 - Sayı : 1524)

№ 1705

BİRİNCİ MADDE — Dahilî ve haricî ticaret menfaatlerini korumak ve ticaret malları üzerinde tağşiş ve hilelere mani olmak üzere menşei nebatî, hayvanî, maddenî bilûmum mevat ile bunların nim mamûl ve mamûllerini veyahut bunların terki-binden husule gelen mevadın ihzarına, imaline, tathirine, muayyen sınıf ve nevilere tefrikine, ambalajlarına, zarflarına alım satım ve nakil ve muhafazalarına ve bu hususlarda tabi olacakları usul ve şartlara ve bu gibi mevat için hususî veya millî muayyen alâmet ve izahat istimali mecburiyetine müteallik tedbirler almağa Hükûmet mezundur.

Hükûmet, bu mezuniyet dahilindeki tedbirleri tatbika, alâkadar teşekküllerin mütaleasını aldıktan ve beynelmilel taamülleri tetkik ettikten sonra, ihraç mallarımızın en müsaitlerinden başlar. 1593 numaralı umumî lufzıssıhha kanununun 182 ve 183 ücü maddeleri hükümleri mahfuzdur.

İKİNCİ MADDE — Birinci madde mucibince Hükûmet tarafından tesbit olunup usulü veçhile ilân edilen vasıf ve şartlara uygun olmağa mevadın satış ve ihracı menolunabilir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — İşbu kanunun derpiş eylediği mürakabeyi icraya memur edilenler icap ettiği takdirde mürakabeye tabi mevattan nizamnamelerile tayin edilecek usul ve miktardan nümune alabilecekleri gibi müesseselerin açık ve faaliyette buldukları zamanlarda imâl, satış ve depo mahallerinde teftişte bulunmak salâhiyetini de haizdirler.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Her teftiş akabinde teftişi yapanlar tarafından bir rapor tanzim olunarak bir sureti mal veya müessese sahip veya mümessillierine verilir. Teftiş neticesinde bu kanun hükümlerine muhalif hareketi tebeyyün edenler hakkında bir zabıt varakası tanzim olunarak kezalik bir sureti 48 saat zarfında mal veya müessese sahibine veya mümessillierine tebliğ olunur. Zabıt varakalarının ayrıca hangi makamlara tevdi edileceği ve adlî takibatı müstelzim olanlar hakkında ne suretle takibat icra edileceği nizamnamelerinde tesbit olunur.

BEŞİNCİ MADDE — Yapılacak tahkikat neticesinde teftiş ve mürakabe ile mükellef olanlarla sair alâkadar memurlardan vazifelerinde sui istimâlleri anlaşılmalanların, İktisat vekâleti, hareketlerinin mahiyetine göre derhal ellerini işten çekirmeğe veya memuriyetten ihraca salâhiyettardır.

Bu gibiler haklarında tahkikatın mevzuuna göre kanunî takibat yapılır ve evrak Cümhuriyet müddei umumiliğine tevdi olunur.

Neticede maznun memur kendisine isnat olunan suç hakkında men'i muhakeme kararı verilir. Veya beraet ederse vazifesine iade veya buna muadil diğerk memuriyete tayin olunur.

ALTINCI MADDE — Bu kanuna tevfikân Hükûmetçe alınan kralara ve nizamnamelere muğayir hareket edenler, tacir olsun veya olmasınlar haklarında mahkemelerce fiillerinin mahiyetine göre beş bin liraya kadar ağır para cezası ve şayet bu fiillerinden dolayı ceza kanunu ile diğerk kanunlarda tayin edilen cezalar daha ağır olursa anlar tatbik olunur ve tekerrürü halinde ağır para cezası iki misline kadar

iblâğ ile beraber üç seneye kadar da hapis cezası hükmolunur. Bu gibiler hakkında ittihaz olunan bileümle cezaî mukarrerat mahkemelerce ayrıca masrafları mahkûmlara raci olmak üzere, mahallî gazetelere ilân ettirileceği gibi tacir olanların isimleri de ticaret odalarında bulundurulacak kara listelere dercettirilir.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanuna tevfikân Hükûmetçe alınan tedbir ve kararlara muhalefeti itiyat haline koyanlar hakkında, yukarıdaki para ve hapis cezalarının azamisi tatbik edilmekle beraber mallarının zaptına ve kendilerinin iki seneye kadar ticarettten menedilmesine dahi hükmedilebilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanuna tevfikân Hükûmetçe alınan tedbir ve kararların metinlerinde mer'iyet tarihleri, her halde neşirlerinden itibaren on beş gündenden az olmamak üzere, tasrih edilir.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun tatbikatından mütevellit davalar mahkemelerce müstacel mevaddan olmak üzere rüyet edilir.

ONUNCU MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ON BİRİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

16 haziran 1930

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	11 - VI - 1930 ve 1/724
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 - VI - 1930 ve 4/283
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 19 268 20 86,172:174
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları:</i>	:	765,1593